

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-13Csp/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220200730
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Oreničová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7220200730.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Beátou Oreničovou v spore žalobcu: B. Z. A. D., W. S., I. X, XXX XX D., U.F.: XX XXX XXX, právne zastúpený JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., Garbiarska 5, 040 01 Košice, IČO: 47 240 369, proti žalovanému: Š. D., E.. XX.X.XXXX, I. O. J. XX, XXXXX D., o zaplatenie 60,60 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 60,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 15.3.2019 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietam.

III. Žalobcovi proti žalovanému priznávam nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 27.1.2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 60,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 15.3.2019 do zaplatenia, poštovného vo výške 2 eurá a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodňoval existenciou záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania na základe zmluvy o preprave osôb. Z tohto zmluvného vzťahu vyplývala žalovanému povinnosť zaplatiť cestovné vo výške 0,60 eur a prirážku k cestovnému v sume 60 eur za cestovanie mestskou hromadnou dopravou na autobusovej linke bez platného cestovného lístka. Žalobca poukázal na to, že žalovaný dňa 14.3.2019 cestoval mestskou hromadnou dopravou bez cestovného lístka.

2. V predmetnej veci súd najsamprv vydal platobný rozkaz č. 13Csp19/2020-22, ktorý následne zrušil uznesením č.k. 13Csp/19/2020-43 zo dňa 26.11.2020 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť do vlastných rúk žalovanému.

3. Žalovaný je prihlásený k trvalému pobytu na adrese Južná trieda 83, Košice, kde je adresátom neznámym. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že žalovaný nie je platiteľom odvodov, pričom sa nenachádza ani v evidencii ZVJS. Keďže sa súdu nepodarilo doručiť žalobu do vlastných rúk žalovanému, súd zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a webovej stránke súdu.

4. V predmetnej veci súd pojednával bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b/ CSP, podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové okolnosti strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

5. Súd oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu zistil tento skutkový stav:

6. Z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. *178200 zo dňa 14.3.2019 vyplýva, že žalovaný sa dňa 14.3.2019 o 19.29 hodine (autobusom) na linke č. 71, v úseku zastávok Tomášikova - Mier, smer Lingov, pri kontrole nepreukázal platným cestovným dokladom, preto mu bola uložená povinnosť na úhradu cestovného v sume 0,60 eur a úhrady k cestovnému v sume 60 eur za porušenie Mestského prepravného poriadku a Tarify DPMK a.s. pre mestskú dopravu za cestu bez cestovného lístka, ktorú na mieste nezaplatil. Z Tarify DPMK a.s. pre mestskú hromadnú dopravu súd zistil, že ku dňu vykonanej kontroly, predstavovala hodnota časového základného cestovného lístka za 30 minút, platného v tarifnom pásme T1 zakúpeného v predpredaji 0,60 eur. Podľa článku E bodu 1 Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov stanovené základné cestovné plus úhradu vo výške sto násobku stanoveného základného cestovného. Úhradu priamo revízorovi môže cestujúci využiť iba v tom prípade, ak hodnotu úhrady uhradí stanovenou finančnou hotovosťou v eurách bez potreby výdavku z nej. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje aj ten, ktorý nespĺnil podmienky pre použitie časového, jednorazového alebo zľavneného cestovného lístka (napr. nemal vyznačenú platnosť predplatného v BČK, nemal kmeňový lístok pri použití papierového zľavneného cestovného lístka alebo iným predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo na zľavnené cestovné použil lístok nižšej hodnoty než je určené cestovné).

7. Zistený skutkový stav súd posúdil podľa nasledujúcich ustanovení týchto právnych predpisov:

8. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určeného riadne a včas.

9. Podľa ust. § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave platnom znení, vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukázal platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

10. Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

11. Podľa ust. § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify. Inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

12. Podľa § 16 ods. 1-5 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty. Cestovné lístky sú jednorazové a časové. Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na jednu prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné. Časový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho vo vyznačenom časovom období platnosti cestovného lístka na opakované prepravy so všetkými spojmi jednej autobusovej linky. V mestskom dopravnom systéme alebo integrovanom systéme aj viacerými alebo všetkými linkami dopravného systému. Jednorazový cestovný lístok je prenosný až do začatia prepravy. Časový cestovný lístok alebo jednorazový cestovný lístok vyhotovený na meno a priezvisko cestujúceho je neprenosný. Cestujúci je povinný a) mať platný cestovný lístok pri nastúpaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média, b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky

autobusu, c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením. Cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

13. Podľa ust. § 17 ods. 1 zák.č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení, tarifa upravuje sadzby základného cestovného a príplatkov k nim, sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom, ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim, cenu za prepravu autobusových zásielok, sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

14. Podľa ust. § 17 ods. 2 zák.č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca, najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

15. Podľa ust. § 17 ods. 3 zák.č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení, dopravca je povinný zverejniť tarifu na webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.

16. Podľa ust. § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa ust. 563 Občianskeho zákonníka, ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený rozhodnutím, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

18. Podľa ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení zákona č. 20/2013 Z.z., účinnom od 1.2.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

20. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

21. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu a citovanej právnej úpravy posúdil súd uplatnený nárok žalobcu vo vzťahu k pohľadávke vo výške 60,60 eur ako dôvodný. Mal za preukázané, že žalovaný cestoval dňa 14.3.2019 o 19.29 hod. dopravným prostriedkom žalobcu (autobusom č. 71) bez platného cestovného lístka, následkom čoho mu vznikla povinnosť uhradiť žalobcovi cestovné 0,60 eur a prirážku k cestovnému 60 eur v zmysle Tarify pre mestskú hromadnú dopravu, v celkovej výške 60,60 eur (60 + 0,60). V súlade s uvedeným splatnosť pohľadávky žalobcu nastala dňom vykonania kontroly zamestnancom žalobcu. Súd mal taktiež preukázané, že žalovaný nesplnil svoj dlh riadne a včas, čím sa dostal do omeškania. Preto žalobca má právo i na úroky z omeškania nasledujúcim dňom po jeho splatnosti. Dôvodný je preto žalobcom uplatnený nárok i na zaplatenie úrokov z omeškania počnúc dňom 15.3.2019 v percentuálnej výške 5 % ročne do zaplatenia, zodpovedajúcej základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania, a to v súlade s nar. vlády SR č. 87/1995 Zb. v znení účinnom od 1.2.2013.

22. Zároveň súd v súlade s vyššie cit. zák. ust. nepriznal žalobcovi aj ním uplatňované poštovné v sume 2 eurá za doručenie predžalobnej výzvy žalovanému, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal náklady

na poštovné vo výške 2 eurá za zaslanie upomienky žalovanému. Preto súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

23. O splnení povinnosti uloženej týmto rozsudkom v 3-dňovej lehote súd rozhodol v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

24. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. I CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko bol v konaní takmer v celom rozsahu úspešný.

25. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v 2 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§127 ods. I) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§363 VSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nepravým skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodovanie vo veci samej (§ 35 ods. 2 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 223/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).